

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

В.М. Бабаєв

2014 р.

**ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

галузі знань 0305 Економіка та підприємництво

напряму 6.030504 - Економіка підприємства

спеціальності 8.03050401 – Економіка підприємства

(шифр дисципліни за ОПП 2.2.2.3.)

Стандарт чинний з дати затвердження

Харків - 2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА: економіки підприємств, бізнес - адміністрування та регіонального
розвитку

РОЗРОБНИКИ: проф. кафедри Димченко О.В.

Ас. кафедри Телятник С.В.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ _____ (Димченко О.В.)

“ 29 ” _____ серпня _____ 2014 р., протокол № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою економіки підприємств, бізнес - адміністрування
та регіонального розвитку.

Протокол від “ 29 ” _____ серпня _____ 2014 року №1

Завідувач випускової кафедри _____ (Димченко О.В.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ _____ (Чирокіна СВ) “ 23 ” _____ ноября 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково-методичною радою
факультету економіки і підприємництва.

Голова Вченої ради _____ (Соловйов О.В.) “ 30 ” _____ серпня 2014 р.,
протокол №1

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без
письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© О.В. Димченко, С.В. Телятник, 2014

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств міського господарства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства», навчальним планом передбачена фахова спеціалізація: економіка підприємств міського господарства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні закони і закономірності функціонування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств міського господарства.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економіка і організацій інноваційної діяльності	Фінансовий менеджмент
Економіка підприємства	Стратегічне управління підприємством
Проектний аналіз	Дипломне проектування

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Загальна характеристика управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства і методи оцінки ефективності інвестицій.

ЗМ 2. Інноваційно-інвестиційні проекти в галузях міського господарства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств міського господарства» є надання студентам усіх фахових напрямів ґрунтовних знань з прикладних розділів управління інноваціями та інвестиціями на підприємствах міського господарства, зокрема з усіх необхідних стадій та етапів розробки інвестиційних проектів, а також надання студентам необхідних практичних навичок з управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств міського господарства на сучасному етапі розвитку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств міського господарства» є формування у студентів належного рівня знань про концепції, поняття, методи і підходи, які використовуються в світовій практиці з управління інноваційно-інвестиційною діяльністю; набуття вмінь кількісно оцінювати явища та визначати тенденції зміни показників в управлінні інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств міського господарства, економічно обґрунтовувати технічні та організаційні інноваційні рішення.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- предмет і сутність дисципліни «Інноваційно-інвестиційна діяльність

підприємств міського господарства»;

- визначення понять «інновації» та «інвестиції», їхню класифікацію;
- розуміти загальну структуру, функції та сучасні тенденції розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності;
- розуміти механізм оцінювання результатів господарської діяльності підприємств міського господарства;
- основні складові інвестиційних планів реалізації інноваційних намірів.

вміти:

- формувати й обробляти інформаційну базу аналізу, установлюючи форми подання і способи опрацювання;
- стежити за явищами і процесами, з'ясовувати їх чинники;
- формувати інформаційну базу для прогнозів ситуацій у зовнішньому середовищі;
- конкретизувати певні аспекти стратегії підприємства у відповідних показниках довгострокових планів, проводити їх ресурсне обґрунтування;
- аналізувати досвід та інновації щодо методичного забезпечення планування показників.

мати компетентності:

- здатність виділяти найважливіші проблеми, пов'язані з управлінням інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств міського господарства;
- здатність виявляти основні функції управління інвестиційними проектами – організація, планування та контроль;
- готовність до визначення основних методів оцінки ефективності інвестицій, способів і засобів залучення ресурсів для їх реалізації та механізм управління інвестиційними проектами;
- готовність економічно обґрунтовувати технічні та організаційні інноваційні рішення;
- здатність виконувати економічний аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського господарства, виявляти резерви підвищення ефективності та використання фінансових ресурсів з метою розробки реальних інвестиційних проектів та оцінки їх ефективності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин – 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства і методи оцінки ефективності інвестицій

Тема 1.1. Теоретико-методологічні засади інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства

Основні поняття інноваційно-інвестиційної діяльності: інновації, інноваційний процес, інвестиції, реальні та фінансові інвестиції, капітальні вкладення,

інвестиційний проект, ефективність інвестиційного проекту. Принципи оцінки ефективності інвестиційного проекту. Комплекс параметрів інноваційності підприємства.

Тема 1.2. Правові основи здійснення інноваційної діяльності в Україні

Нормативно-правова база функціонування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Правовий захист інтелектуальної власності. Закордонний досвід державного регулювання інноваційної діяльності.

Тема 1.3. Інфляційні процеси та інноваційно-інвестиційна діяльність

Вплив інфляції та фактору часу на ефективність інвестицій. Відсоток і відсоткова ставка як одна з форм економічного ефекту. Номінальна, періодична й ефективна ставки. Номінальна процентна ставка. Дискретна й безперервна ставки. Облік інфляції при визначенні реального відсотка. Номінальна сума грошових коштів. Реальна сума грошових коштів.

Тема 1.4. Організація аналізу ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

Аналіз ефективності інноваційної діяльності. Система показників ефективності інноваційної діяльності. Загальна економічна ефективність інновацій. Основні етапи аналізу ефективності інноваційної діяльності. Інноваційна практика підприємств.

Тема 1.5. Дослідження методів оцінки ефективності інвестицій

Основні підходи й напрямки оцінки ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Методи інвестиційних розрахунків і узагальнюючі показники. Інтегральний ефект. Індекс рентабельності. Норма рентабельності. Період окупності. Чистий приведений дохід (ЧПД). Внутрішня норма прибутковості (Вп). Термін окупності.

Тема 1.6. Фінансова база інновацій

Фактори і критерії фінансування інноваційної діяльності. Шляхи і джерела фінансування. Позабюджетне фінансування. Перспективні джерела фінансування: лізинг, венчурне і трастове фінансування, цінні папери.

Змістовий модуль 2. Інноваційно-інвестиційні проекти в галузях міського господарства

Тема 2.1. Інноваційно-інвестиційні проекти в мережевому господарстві

Моделі організації управління водопровідно-каналізаційним господарством міста. Проблеми диференціації тарифів на послуги водопостачання та водовідведення. Економія споживання електроенергії та інших ресурсів. Проблеми відтворення основних фондів. Шляхи підвищення економічного і раціонального водоспоживання. Управління дебіторською заборгованістю та шляхи зниження заборгованості споживачів за послуги водопостачання та водовідведення.

Удосконалення організації управління підприємствами теплопостачання. Розвиток альтернативних джерел теплопостачання. Підвищення ефективності роботи котельних. Впровадження енергозберігаючих технологій в житловому фонді

та мережевому господарстві. Проблеми диференціації тарифів на послуги теплопостачання.

Проблеми некомерційних втрат природного газу. Проблеми диференціації тарифів на послуги газопостачання. Управління дебіторською заборгованістю і шляхи зниження заборгованості споживачів за послуги газопостачання. Удосконалення механізму фінансових взаємовідносин між підприємствами газу і теплопостачання.

Проблеми організації і реформування циклу «виробництво – реалізація» електроенергії: роль енергоринку та інших посередницьких організацій. Розвиток альтернативних джерел виробництва електроенергії. Стимулювання економного і раціонального споживання електроенергії.

Тема 2.2. Інноваційно-інвестиційні проекти в галузі міського електричного транспорту

Форми організації управління транспортним обслуговуванням населення міста. Приватизація підприємств МЕТ: позитивні та негативні сторони. Трамвай – тролейбус (метрополітен, автобус), як єдина міська транспортна система. Вивчення конкурентоспроможності МЕТ. Форми механізму оплати проїзду в МЕТ. Модель безоплатного проїзду. Диференціація тарифів за проїзд в МЕТ. Величина тарифу і рівень платоспроможності населення. Врахування кількості поїздок населення. Додаткові послуги як фактор підвищення доходів підприємств МЕТ.

Тема 2.3. Інноваційно-інвестиційні проекти в галузі благоустрою

Підвищення конкурентоспроможності підприємств міського зеленого господарства. Збільшення доходів за рахунок розширення сфери послуг і асортименту випущеної продукції.

Тема 2.4. Інноваційно-інвестиційні проекти в готельному господарстві

Підвищення конкурентоспроможності готелю. Шляхи підвищення коефіцієнта заповнюваності готелю. Проблеми диференціації тарифів на послуги готельного господарства в Україні. Підвищення якості готельних послуг. Проблеми відповідності готелів України світовим стандартам і критеріям. Організація додаткових послуг на базі готелю (екскурсії, тренажерні зали, бізнес і інформаційні центри, каси).

Індивідуальні завдання:

- розрахунково-графічне завдання на тему: “ Обґрунтування інноваційно-інвестиційного проекту підприємства міського господарства”.

3. Рекомендована література:

1. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посібник / О.Д. Вовчак. – Львів: «Новий світ – 2000», 2008. – 544 с.
2. Гриньова В. М. Інвестування: підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. - К.: Знання, 2008. - 452 с.
3. Інвестиційний менеджмент/Гриньова В.М., Колода В.О., Лепейко Т.І., Великий Ю.М./ Під заг. редакцією д.е.н., проф. В.М. Гриньової В.М. - Харків.: ВД ”Інжек”, 2004 – 368 с.

4. Кравченко Н. А. Інвестиційна складова інноваційного розвитку. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності 2011 [Електронний ресурс] / Н. А. Кравченко – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Traeiv/2011_2/6.pdf.

5. Кучеренко В. Р. Управління проектами в підприємницьких структурах: [навчальний посібник] / Кучеренко В. Р., Кузнецов Е. А., Маркітан О. С. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 272 с.

6. Лапыгин Ю. Н. и др. Управление проектами: от планирования до оценки эффективности. – М.: Омега-Л, 2009. – 252 с.

7. Левченко Н. М., Носенко Д. К. Аналіз ефективності інноваційної діяльності підприємств // Вісник ХНУ. – 2009. – № 2, Т. 1. – С. 141-149.

8. Рач В. А. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку: [навчальний посібник] / В. А. Рач, О. В. Россошанська, О. М. Медведєва; за ред. В. А. Рача. – К. : «К.І.С.», 2010. – 276 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: варіативні завдання для виконання самостійних (аудиторних і домашніх) робіт, питання для проведення експрес-опитування; комплекти тестових завдань для проведення поточного модульного контролю.

АНОТАЦІЯ

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Мета та завдання вивчення дисципліни – надання студентам усіх фахових напрямів ґрунтовних знань з прикладних розділів управління інноваціями та інвестиціями на підприємствах МГ, зокрема з усіх необхідних стадій та етапів розробки інвестиційних проектів, а також надання студентам необхідних практичних навичок з управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств міського господарства на сучасному етапі розвитку.

Предмет вивчення у дисципліні – економічні закони і закономірності функціонування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств міського господарства.

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства і методи оцінки ефективності інвестицій.

Змістовий модуль 2. Інноваційно-інвестиційні проекти в галузях міського господарства.

ABSTRACT (ANNOTATION)

INNOVATIVE-INVESTMENT ACTIVITY OF MUNICIPAL

ECONOMY ENTERPRISES

Purpose and tasks of the discipline studying – a grant to the students of all professional directions of thorough knowledge is from the applied divisions of management

innovations and investments on an municipal economy enterprise, in particular from all necessary stages and design of investment projects times, and also grant to the students of necessary practical skills from the management of enterprises innovative-investment activity on the modern stage of development

Studying subject in the discipline – economic laws and conformities to law of functioning of innovative-investment activity of municipal economy enterprises

Contents modules 1. General description of management of enterprise innovative-investment activity and methods of estimation of efficiency of investments

Contents modules 2. Innovative-investment projects are in industries of municipal economy

АННОТАЦИЯ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ГОРОДСКОГО ХОЗЯЙСТВА

Цель и задачи изучения дисциплины – предоставление студентам всех профессиональных направлений основательных знаний из прикладных разделов управления инновациями и инвестициями на предприятии городского хозяйства, в частности из всех необходимых стадий и этапов разработки инвестиционных проектов, а также предоставления студентам необходимых практических навыков из управления инновационно–инвестиционной деятельностью предприятий городского хозяйства на современном этапе развития

Предмет изучения в дисциплине – экономические законы и закономерности функционирования инновационно - инвестиционной деятельности предприятий городского хозяйства.

Содержательный модуль 1. Общая характеристика управления инновационно - инвестиционной деятельностью предприятия и методы оценки эффективности инвестиций

Содержательный модуль 2. Инновационно-инвестиционные проекты в отраслях городского хозяйства.